

אבן עזרא פרק לה פסוק א

טעם ויקהל. שישמענו הכל מפיו דבר המשכן שיתנדבו.

אור החיים שמות פרק לה פסוק א

ויקהל משה וגו'. צריך לדעת טעם שהוצרך לומר ויקהל אחר שהוא דבר הרגיל בכל עת אשר יצוה דבר ה', ונראה כי לצד שראו כי קרן עור פניו וייראו מגשת אליו, לזה הוצרך להקהיל את כולן לבל ימנעו קצת מהמורא, וזה שדקדק לומר את כל עדת.

שמות פרק לח פסוק ח

וַיַּעַשׂ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נְחֹשֶׁת וְאֵת פְּנֵי נְחֹשֶׁת בְּמֵרָאֵת הַצַּבָּאוֹת אֲשֶׁר צָבְאוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד.

אבן עזרא שמות פרק לח פסוק ח

וטעם הצובאות. כי משפט כל הנשים להתיפות לראות פניהם בכל בקר במראות נחשת או זכוכית לתקן הפארות שעל ראשיהם. הם הנזכרים בספר ישעיה כי מנהג ישראל היה כמנהג ישמעאל עד היום. והנה היו בישראל נשים עובדות השם שסרו מתאות זה העולם ונתנו מראותיהן נדבה כי אין להם צורך עוד להתיפות. רק באות יום יום אל פתח אוהל מועד להתפלל ולשמוע דברי המצות. וזהו אשר צבאו פתח אוהל מועד. כי היו רבות.

רש"י שמות פרק לח פסוק ח

במראת הצבאות. בנות ישראל היו בידן מראות שראות בהן פשהו מתקשטות, ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת המשכן, והיה מואס משה בהן מפני שעשוים ליצר הרע, אמר לו הקב"ה קבל, כי אלו חביבין עלי מן הכל, שעל ידיהם העמידו הנשים צבאות רבות במצרים; כשהיו בעליהם יגיעים בעבודת פרה, היו הולכות ומוליכות להם מאכל ומשתה, ומאכילות אותם ונוטלות המראות, וכל אחת רואה עצמה עם בעלה במראה, ומשדלתו בדברים, לומר אני נאה מקה, ומתוף כן מביאות לבעליהן לידי תאנה ונזקקות להם ומתעברות ויולדות שם, שנאמר תחת התפוח...

רש"י הירש פרק לח פסוק ח

טעם עמוק יש בעובדה, שאותו כלי הקודש שהיה מיועד ל"קידוש ידים ורגלים", כלומר ל"קידוש מוסר המעשה והשאיפה" (עי' פי' לעיל ל, ז), היה עשוי ממראות, היינו מכלים שתכליתם להבליט את הופעתו החושנית - גופנית של האדם כדבר שיש להתבונן בו במיוחד. נמצאנו למדים, שהחושניות שבהווייה האנושית הגופנית - לא זו בלבד שאינה מוצאת מכלל הקידוש הבא מן המקדש, אלא דווקא היא הדבר הראשון והעיקרי שהקידוש חל עליו. יתר על כן, החושניות היא ביסודו של דבר אותה תכונה של ההווייה האנושית, המאפשרת בראש ובראשונה את החירות המוסרית של השאיפה לקדושה. דבר זה בולט בדברים שבהם מתאר הכתוב את הכיור בפרשת הסוטה (עי' פי' במדבר ה, ז), ויש לכך משמעות גדולה. ושמא פירוש הביטוי "במראת הצבאות" הוא, שהמראות אף לא הותכו, אלא הכיור הורכב מן המראות כך שצורתן כמעט שלא שונתה, ועדיין ניתן היה להכיר אותה בכיור.

בעל הטורים פרק לח פסוק ח

במראות. ד' במסורה. במראות הצובאות. ויאמר אלהים לישראל במראות הלילה (בראשית מו ב). במראות אלהים תרי ביחזקאל (ח ג, מ ב). שאלו הנשים סרו מתאות העולם ונתנו מראותיהן לנדבת המשכן ונחה עליהם מראות אלהים.

בראשית פרשת ויגש פרק מו פסוק ב - ג

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאֵת הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב וַיִּעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַנְּנִי: וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק אֱלֹהֵי מִרְיָם מִצְרַיִם כִּי־לָגַי גְּדֹל אֲשִׁימָה שֵׁם:

יחזקאל פרק ח פסוק ג

וַיִּשְׁלַח תְּבַנְיָת יָד וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצֵת רֹאשִׁי וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחוֹ בֵּין־הָאָרְצַי וּבֵין הַשָּׁמַיִם וַתִּבְאֵר אֹתִי יְרוּשָׁלַיִם בְּמִרְאֹת אֱלֹהִים אֶל־פֶּתַח שַׁעַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה צְפוֹנָה אֲשֶׁר־שָׁם מוֹשֵׁב סָמָל הַקִּנְיָה הַמְּקַנָּה:

יחזקאל פרק מ פסוק ב

בְּמִרְאֹת אֱלֹהִים הִבִּיאֵנִי אֶל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְנַחֵנִי אֶל־הַר גְּבוֹה מְאֹד וְעָלִיו כְּמַבְנֵה־עִיר מְנַגֵּב: